

13. Нижник Н. Р., Ситник Г. П., Білоус В. Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): навчальний посібник. Ірпінь : Акад. ДПС України, 2000. 304 с.
14. Остроухов В. В., Петрик В. М., Присяжнюк М. М. та ін. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти): підручник. Київ : КНТ, 2010. 776 с.
15. Інформаційна безпека. Підручник. За ред. В. В. Остроухова. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.

DOI 10.70286/ISU-03.09.2025.002

ПЕРЕВАГИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Герман Дмитро Станіславович
аспірант

Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Постановка проблеми. За сучасних умов цифрова економіка набуває ролі основної рушійної сили в ході трансформації усталених підходів до ведення бізнесу як в Україні, так і в усьому світі, відкриваючи нові можливості для розвитку останнього. Швидкий розвиток та поширення цифрових технологій – від хмарних обчислень до штучного інтелекту – достеменно формує ряд переваг для розвитку бізнесу в Україні, які слід проаналізувати більш детально.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику розвитку бізнесу в умовах цифрової економіки досліджували такі українські вчені, як: М. Теплюк [1], І. Ткаченко, В. Шарко [2], Н. Шведа, І. Краузе [3] та ряд інших науковців. Однак комплексного дослідження переваг розвитку бізнесу в умовах цифрової економіки досі не здійснив жоден науковець.

Мета статті – проаналізувати переваги розвитку бізнесу в умовах цифрової економіки.

Виклад основного матеріалу. Менш ніж за 100 років наш світ змінився. Комп'ютерні технології та Інтернет об'єднали світ, а концепція «цифрової економіки» стала ключовим фактором економічного зростання та соціальних змін [4].

Цифрова економіка – це автоматизований тип управління господарством з використанням провідних цифрових технологій; нові економічні відносини, що базуються на моделі ефективного інформаційного управління системою виробництва на території одного населеного пункту, регіону, країни, економічного об'єднання кількох країн [5, с. 134].

Як відзначають В. Юй, Л. Чжан та С. Ян, цифрова економіка – це глибока інтеграція реальних підприємств та мобільного Інтернету, Інтернету речей, великих даних, хмарних обчислень та штучного інтелекту, що містить

характеристики промислової інтеграції, інноваційного прагнення та нової економічної форми [6].

Цифрова економіка стосується економічної діяльності, яка виникає в результаті об'єднання окремих осіб, підприємств, пристроїв, даних та операцій за допомогою цифрових технологій. Вона охоплює онлайн-з'єднання та транзакції, що відбуваються в різних секторах та технологіях, таких як інтернет, мобільні технології, великі дані та інформаційно-комунікаційні технології. Цифрова економіка відрізняється від традиційної економіки своєю залежністю від цифрових технологій, онлайн-транзакцій та їх трансформаційним впливом на традиційні галузі. Такі цифрові інновації відіграють певну роль у створенні цифрової економіки.

Складовими цифрової економіки, які впливають на розвиток бізнесу в Україні є наступні (табл. 1.).

Таблиця 1. Вплив складових цифрової економіки на розвиток бізнесу

Складова	Вплив на розвиток бізнесу
Цифрова інфраструктура	Забезпечує надійне та безперебійне підключення, управління значними обсягами даних, підвищення задоволеності клієнтів та персоналу, а також продуктивності та прибутковості бізнесу
Цифрове управління	Передбачає впровадження етичних норм, регламентів та протоколів у сфері цифрових технологій з метою підвищення ефективності, уникнення випадків порушення конфіденційності та захисту даних
Технології обробки даних	Здійснені належним чином збір, зберігання та аналітика формують основу для інновацій, покращення послуг та процесів, проте, одночасно з цим, встановлюють вимогу стосовно високої якості інформації та відповідності законодавчим приписам щодо обробки даних
Інноваційні технології	Використання інновацій (цифрова та доповнена реальність тощо) сприяє створенню нових продуктів та конкурентних переваг
Цифрова трансформація та цифрові навички	Комплексна цифровізація процесів потребує залучення висококваліфікованого персоналу, спроможного до інновацій, що сприяє збереженню прибутковості, конкурентоспроможності та довготривалого розвитку бізнесу

Джерело: створено автором на основі [7]

До числа переваг розвитку бізнесу в умовах цифрової економіки належать:

1. Усунення будь-яких обмежень у просторі та часі для клієнтів. На противагу традиційним магазинам чи офісам, які прив'язані до певного місця розташування та графіка роботи, онлайн-бізнес є відкритим для клієнтів у будь-який час, з будь-якої точки світу, головне, щоб там був доступ до мережі Інтернет. Розвиток мобільної комерції дає ще одну перевагу – доступність послуг для власників мобільних пристроїв, єдиним обмеженням яких є покриття мобільного оператора.

2. Зменшення часових та фінансових витрат. Компанії, які функціонують онлайн, можуть значно зменшити витрати на оренду приміщень, комунальні послуги та утримання персоналу. Завдяки автоматизації багатьох процесів, зокрема оформлення замовлення через віртуальний кошик допоможе усунути потребу в касирі, а ручне надсилання електронних листів можна замінити

трудомісткими розсилками, які спрямовуватимуться як на взаємодію з клієнтами, так і внутрішню діяльність підприємств.

3. Прискорення та розширення можливостей обслуговування клієнтів. Завдяки електронним листам, онлайн-чатам та гнучким методам комунікації підприємства можуть швидко реагувати на запити клієнтів навіть поза робочим часом. Додатковою перевагою є можливість організувати доставку безпосередньо до дверей клієнта, що заощаджує час та зусилля.

4. Оптимізація бізнес-процесів за допомогою цифрових інструментів. Електронна комерція забезпечує легкий доступ до статистики продажів та поведінки клієнтів через аналітичні платформи, такі як Google Analytics, що дозволяє відстежувати динаміку попиту, виявляти постійних клієнтів та адаптувати свою стратегію продажів без додаткових витрат на збір та обробку даних.

5. Підтримка конкурентоспроможності та актуальності бізнесу. Онлайн-присутність дозволяє підприємствам швидко реагувати на зміни ринку та підтримувати конкурентні позиції. Соціальні мережі стають потужним інструментом просування бренду, що вимагає постійного оновлення контенту, новинних репортажів та залучення аудиторії за допомогою інтерактивних подій [8].

Зважаючи на вище викладене, можна цілком погодитись із позицією М. Реслера, І. Лінтура та О. Цигак, які відзначають, що цифрова економіка – це динамічний ландшафт, що постійно розвивається, та який безперервно змінює традиційні бізнес-моделі та економічні структури. У своєму розвитку цифрова економіка формує як можливості, так і виклики, які вимагають обережного орієнтування з боку компаній, політиків і суспільства в цілому [9].

Висновки. Цифровій економіці відводиться вагома роль у формуванні нових переваг для розвитку бізнесу, його зростання та підвищення конкурентоспроможності, досягнення чого відбувається завдяки скороченню трансакційних витрат, доступу до світових ринків, запровадженню сучасних цифрових інструментів для здійснення автоматизації та аналітики. За умов швидкої цифрової трансформації бізнес має змогу швидко адаптуватись до ринкових змін, підвищувати свою присутність на міжнародному рівні та нарощувати ефективність власних бізнес-процесів. Одночасно з цим, за швидкого розвитку цифрової економіки постають проблеми інвестування у кібербезпеку, підвищення кваліфікації персоналу вітчизняних підприємств та його адаптації до інноваційних форм зайнятості, що обумовлюється постійно зростаючим ризиком втрати робочих місць внаслідок автоматизації бізнес-процесів. Трансформації цифрового середовища призводять до посилення конкуренції між підприємствами, посилюючи для них вимоги стосовно вдосконалення продуктів та послуг, які вони виробляють чи надають. Зважаючи на це, стає зрозуміло, що за сучасних умов динамічного розвитку цифрової економіки ефективний розвиток бізнесу потребує не тільки якісного використання переваг цифровізації та цифрових технологій, а й своєчасного реагування на виклики, які ця цифровізація несе за собою.

Список використаних джерел

1. Теплюк М. А. Тренди інноваційного розвитку підприємництва малого бізнесу в умовах цифрової економіки/ М.А. Теплюк// Вісник Хмельницького національного університету, 2021. – №2. – С. 35-39.
 2. Ткаченко І. Конкурентоспроможність підприємства в умовах цифрової економіки/ І. Ткаченко, В. Шарко// Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences, 2022. – №302(1). – С. 43-48.
 3. Шведа Н. Трансформація бізнес-моделей в умовах цифрової економіки/ Н. Шведа, О. Краузе// Електронне наукове фахове видання «Соціально-економічні проблеми і держава», 2023. – №1 (28). – С. 86-94.
 4. Talin B. Digital Economy incl. Definition, Impact and Future Explained [Електронний ресурс]/ B. Talin//MoreThanDigital, 2025. – Режим доступу: <https://morethandigital.info/en/understanding-the-digital-economy-incl-definition-the-revolutionary-impact-and-whats-next/> (дата звернення: 02.09.2025).
 5. Пуцентейло П.Р. Цифрова економіка як новітній вектор реконструкції традиційної економіки/ П.Р. Пуцентейло, О.О. Гуменюк// Інноваційна економіка, 2018. – № 5-6 (75). – С. 131-143.
 6. Yu W. The impact of the digital economy on enterprise innovation behavior: Based on CiteSpace knowledge graph analysis [Електронний ресурс]/ W. Yu, L. Zhang, C. Yang// Frontiers in Psychology, 2023. – №14. – Режим доступу: <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2023.1031294/full> (дата звернення: 02.09.2025).
 7. Digital Digital Economy Economy Trends Trends 2024 [Електронний ресурс]/Digital Cooperation Organization, 2025. – Режим доступу: <https://dco.org/wp-content/uploads/2024/10/Digital-Economy-Trends-2024.pdf> (дата звернення: 02.09.2025).
 8. Ткачук В.О. Переваги е-бізнесу в умовах цифрової економіки [Електронний ресурс]/ В.О. Ткачук// Збірник наукових праць Державного університету «Житомирська політехніка», 2021. – №11. – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/117.pdf> (дата звернення: 02.09.2025).
- Реслер М. Цифрова економіка: виклики та можливості [Електронний ресурс]/ М. Реслер, І. Лінтур, О. Цигак// Економіка та суспільство, 2024. – №64. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-117> (дата звернення: 02.09.2025).